

Sygn. akt V KK 9/12

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Józef Dołhy

SSN Rafał Malarski (sprawozdawca)

w sprawie **Barbary C.**

skazanej z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 3 lutego 2012 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 23 stycznia 2007 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego

z dnia 15 maja 2006 r.,

- I. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej zobowiązania Barbary C., na podstawie art. 72 § 2 k.k., do naprawienia szkody;**
- II. obciąża Skarb Państwa wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji.**

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy wyrokiem z 15 maja 2006 r., przypisał Barbarze C. popełnienie dwóch przestępstw – jednego na szkodę spółki z o.o. W. w P. (art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.), drugiego na szkodę spółki I. L. P. (art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.), wymierzył jej jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny, orzekł karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wysokości 100 stawek dziennych (każda w kwocie 30 zł), a wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat.

Sąd Okręgowy po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2007 r. apelacji prokuratora i oskarżyciela posiłkowego (ten ostatni domagał się nałożenia na oskarżoną obowiązku naprawienia szkody), zmienił pierwszoinstancyjny wyrok w ten sposób, że zobowiązał m.in. Barbarę C., na podstawie art. 72 § 2 k.k., do zapłaty na rzecz spółki z o.o. W. w P. kwoty 304.961,32 zł, a w pozostałej części utrzymał go w mocy.

Kasację od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, w części dotyczącej zobowiązania skazanej na mocy art. 72 § 2 k.k. do naprawienia szkody, na jej korzyść, złożył w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny. Zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 415 § 5 k.p.k., polegające na zobowiązaniu Barbary C., na podstawie art. 72 § 2 k.k., do naprawienia szkody na rzecz spółki z o.o. W. w P., mimo że roszczenie wynikające z przestępstwa było już przedmiotem postępowania cywilnego, wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja z racji swej oczywistej zasadności zasługiwała w całości na uwzględnienie na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Przepis art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k. wyraźnie stanowi, że obowiązku naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. Wskazana tu tzw. klauzula antykumulacyjna wymaga

dla swego zastosowania zarówno tożsamości przedmiotowej, jak i tożsamości podmiotowej. W judykaturze od dawna obecne jest zapatrywanie, że zakaz wynikający z art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k. odnosi się do każdego określonego w ustawie wypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody, a więc także określonego w art. 72 § 2 k.k. (zob. wyroki SN z 23 listopada 2006 r., IV KK 328/06, OSNKW 2007, z. 2 poz. 14; z 18 czerwca 2009 r., IV KK 145/09, OSNKW 2009, z. 9, poz. 77).

Skoro zatem w postępowaniu cywilnym Sąd Okręgowy – wyrokiem z 19 czerwca 2001 r. (sygn. Akt [...]), który uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 11 lipca 2001 r. i który znany był sądowi *ad quem* – zasądził od Barbary C. na rzecz spółki z o.o. W. w P. kwotę 472,526,24 zł tytułem rekompensaty za szkodę wyrządzoną wyłudzeniem przedmiotu leasingu w postaci linii technologicznej do produkcji brojlera kurzego, za co sąd *a quo* wymierzył skazanej jednostkową karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w ilości 50 stawek dziennych, to sądowi odwoławczemu nie było wolno orzec wnioskowanego przez oskarżyciela posiłkowego w apelacji obowiązku naprawienia szkody. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia kasacyjnego pozostawała zarówno różnica istniejąca między sumą zasądzoną w procesie cywilnym a kwotą podaną w wyroku sądu drugiej instancji (ta pierwsza była wyższa od drugiej o kilkadziesiąt tysięcy złotych), bowiem tożsamość roszczenia nie budziła wątpliwości, jak i niemożność wyegzekwowania przez pokrzywdzoną spółkę określonej w wyroku cywilnym należności.

Dlatego orzeczono jak w dyspozytywnej części wyroku (art. 537 § 2 k.p.k.).

O wydatkach poniesionych przez Skarb Państwa, związanych z rozpoznaniem kasacji, orzeczono po myśli art. 638 k.p.k.

